

Programació del Teatre Nacional de Catalunya 2012/2013

Sol Daurella saluda l'actriu Anna Lizaran, sota la mirada de Belbel i Mascarell, ahir al vespre ■ JOSEP LOSADA

El director artístic signa la seva darrera temporada refermant l'autoria catalana d'avui i l'oblidada

L'epopeia de Belbel al TNC

J.B.
BARCELONA

Explicava ahir Sergi Belbel que el primer cop que va anar al Teatre Nacional de Catalunya, d'espectador, va ser el 1997 per veure *L'auca del senyor Esteve*. Recorda que tenia sentiments oposats: en comprovar la magnitud de la platea i de l'escenari va veure l'espai com un repte per a un director escènic. Aquesta il·lusió se li va fer amargant quan es va adonar que, com a autor, mai cap dramaturg català seria capaç d'omplir i fer vibrar aquell espai. Amb la temporada que tanca els seus anys de direcció artística vol trencar aquell miratge. Afortunadament, en 15 anys, l'autoria catalana ha passat de donar cops de colze per entrar en les alternatives a rebre l'alternativa a la Gran del TNC i a algunes privades.

Belbel mantenia el perfil que ja havia marcat Domènec Reixach durant els

La xifra

21

obres ha recuperat del patrimoni literari en 7 cursos, destacant l'interès a fer adaptacions teatrals de novel·les.

Dels disset títols més vistos mai al TNC, sis els ha dirigit Sergi Belbel a la sala Gran

seus anys de direcció (del 1998/99 al 2005/06). Belbel, ja un director respectat al costat de la seva progressió d'autor, partia de l'organigrama del T6.

El rànquing

150.000

espectadors sumaran, 'Agost' i 'Dissabte, diumenge i dilluns', tots dos dirigits per Sergi Belbel a la sala Gran.

Com a director està dalt del pòdium amb *Agost* i *Dissabte, diumenge i dilluns*. Dels 17 títols més vistos en 15 anys al TNC, 6 estan dirigits per Belbel.

De bon començament, es va voler fer notar un cert aire renovador. Va voler impulsar les companyies, la dansa i el teatre al carrer. Aquestes noves línies han estat els primers a patir les escapçades pressupostàries. Belbel també ha potenciat el T6. Els últims anys, s'han blindat amb una companyia d'actors pròpia. També va fer evident la voluntat de recuperar patrimoni. Són molts els autors que ell ha

aconseguit pujar a escena: des de Brossa fins a Viñyes, des de Sagarra fins a Maria Barbal. També Rodoreda amb *La plaça del Diamant* (una companyia va aguantar, pràcticament, tota la temporada) i *Aloma* (amb Dagoll Dagom). Belbel encara no ha aconseguit situar el TNC al mapa internacional.

El Belbel autor demana temps per a escriure al director escènic i al director artístic, un virus que també patia Àlex Rigola. Tots dos, van viure una època d'esplendor teatral amb el suport de les administracions. Rigola, respira, perquè es va salvar de les darreres retallades. Belbel ja les ha patides. Fins a deixar en 14 títols el cartell del 2011/12. Ara, per fi, ha recuperat 17 títols. L'itaca del Belbel autor ja és a tocar. El conseller de Cultura Ferran Mascarell augurava que no desapareixerà per la seva connexió amb el públic a través d'intel·ligència i emoció. ■

Etcètera

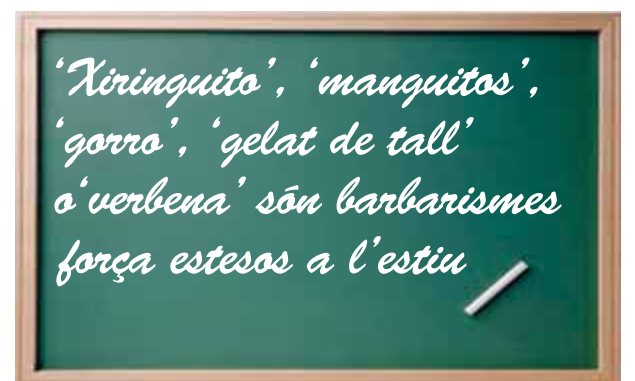
Núria Puyuelo
@barbarismes

A l'estiu, atenció, perquè tot barbarisme viu

Dijous va començar l'estiu, l'estació de l'any de més calor però també la de més diversió. I per passar un estiu sense faltes ni barbarismes, repassarem algunes paraules que fem servir incorrectament durant aquesta època de l'any. I comencem per la nit de Sant Joan, que dissabte va marcar l'inici de l'estiu, o més ben dit la revetlla, que no és sinònim de *verbena*, que és un barbarisme, si bé en català existeix la paraula *verbena*, per designar una herba de la família de les verbenàcies. Però no ens desviem del tema, la revetlla de Sant Joan va ser, com cada any, una nit marcada pels petards, els coets, les piules i els focs artificials o d'artifici (les dues formes són correctes en català), i la gresca i la barrila (el mot *farra* el deixem per als castellans).

Un cop passat Sant Joan arriben els dies en què la platja es converteix en el millor antídote per passar la calor. I si volem refugiar-nos de les altes temperatures, a la platja farem bé de portar-hi un para-sol (amb guionet, perquè el segon mot comença per s-, com *cama-sec* i *poca-solta*), per protegir-nos, al mateix temps, del rajol ultraviolat del sol, i una gorra o un capell (res de *gorros*). A banda del para-sol, recordeu a empastifar-vos (no *embadurnar-vos*, que és un barbarisme) de crema solar. Quan és hora que els nens vagin a l'aigua, hem de vigilar a posar-los aquells flotadors que van al voltant del braç, si encara no saben nedar gaire bé, i que en català anomenem braçals, mentre que els castellans en diuen *manguitos*. També poden fer servir el flotador esfèric que es posa a l'esquena, general-

ment de suro: la bombolleta (i no la *burbujita*). I, si ja saben nedar, els podem posar les aletes o els peus d'ànec o unes ulleres per nedar sota l'aigua com un autèntic bus (i no *busso*, que és una forma calcada del castellà), i així veuran venir les meduses (amb s sonora). I, si enmig de tant de bany, els grans teniu ganes de descansar una mica, sempre us podeu tombar en una gandula, però eviteu les *tumbones* que són un barbarisme. I, per fer un aperitiu, sempre podeu acostar-vos a la guingueta de la platja (el *xiringuito* és un castellanisme), que és un negoci que a l'estiu sempre hi fa l'agost, i mai més ben dit.

I què pot ser millor per refrescar-nos que un gelat? Tot un altre món, terminològicament parlant. Segons la manera de presentar els gelats, explica l'Optimat, els podem anomenar *cucurutxo*, *cucurull* o *cornet*, els que se serveixen en una galeta amb forma de paperina; *gelat de pal*, el que té forma allargada i porta un palet clavat per sostenir-lo i que en castellà s'anomena *polo*; *gelat de barra*, el que es presenta amb forma de barra de secció quadrada i que els castellans en diuen *helado de corte*, i *tall de gelat*, per referir-nos a la porció tallada d'un gelat de barra que se serveix entre dues galetes i que en castellà s'anomena *corte de helado*.

I un últim consell: recordeu que a l'estiu no cal posar l'aire condicionat (i no *acondiconat*) a temperatures gèlides per combatre la calor, que després arriben els refredats o constipats (no els *costipats*).